

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie we Szrodę dnia 12 Lipca r. s. 1833 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 3 lipca.

JRY CESARSKA WYSOKOŚĆ, WIELKA XIĘŻNA JETMOŚĆ, HELENA PAWEŁOWNA, z ICH CESARSKIMI WYSOKOŚCIAMI WIELKIEMI XIĘŻNICZKAMI, w pożądanem zdrowiu raczyła przybydź z *St. Petersburga* do *Moskwy*, dnia 26 zeszłego czerwca, o godzinie 5tej zrana, i stanąć w pałacu Ostożeńskim. (*Gaz. St. Petb.*)

— Przez najwyższy dyplomata z dnia 25 czerwca, w nagrodę służby i trudów, gorliwości oznaczonych, na obowiązkach Pomocnika Dyrektora Instytutu Korpusu Dróg Kommunikacyi, tegoż Korpusu Inżynierów Jenerał-Major *Resimont 1y*, najłaskawiej mianowany Kawalerem Orderu *S. Anny 1ey klasy*.

— Najwyższy ukaz, dany Rządzącemu Senatowi, d. 1 lipca: „Na okazanie szczególnego zadowolenia NASZEGO ku *St. - Petersburgskiemu* Wojennemu Jenerał-Gubernatorowi, Jenerałowi Piechoty, *Essenowi*, za długą, a gorliwością oznaczoną służbę NAM i Oyczyźnie, Najmiłościwiej wynosimy go z pochodzącym od Niego potomstwem na dostojność Hrabów Cesarstwa Rossyjskiego.”

— Przez najwyższy rozkaz dzienny, dnia 23 czerwca, Naczelnik byłey 2giey dywizyi konnych strzelców, Jenerał-Porucznik, *Zaboriński 1wszy*, naznaczony Naczelnikiem 2giey dywizyi ułańskiej, na miejsce Jenerała Porucznika *Reiterna*, a ten liczyć się ma w Kawalerii. Liczący się w Kawalerii Jenerał-Major *Kizmer*, naznaczony Dowódcą 2giey brygady 2giey dywizyi ułańskiej, na miejsce Jenerał-Majora *Katarzi 1go*, który ma się liczyć w Kawalerii. (*R. I.*)

— Sprawujący obowiązek Towarzysza Ministra Sprawiedliwości, Sekretarz Stanu, Radzca Stanu, Hrabia *Panin*, najłaskawiej mianowany Rzeczywistym Radczą Stanu, z pozostaniem na dotychczasowym urzędzie i obowiązkach.

— Przez najwyższy ukaz do Kapituły Rossyjskich Cesarzkich i Królewskich Orderów, d. 4 czerwca, Radzca Wileńskiego Rządu Gubernialnego, Assesor Kollegialny, *Białocki*, mianowany Kawalerem Orderu *S. Stanisława 3ciey klasy*.

— *Najwyższy Ukaz dany Rządzącemu Senatowi dnia 7 czerwca w Sankt-Petersburgu.*

Dostrzegając ze spraw, na rozwiązanie NASZM niejednokrotnie wchodzących, że w porządku wynagrodzenia prywatnych osob za majątki, przechodzące z ich posiadania na użytek Państwa lub publiczny, nie było dotąd postanowiono ogólnych i stałych prawideł, i że dla tego, sprawy takowe rozmaicie się rozwiązują; dla przecięcia ważnych niedogodności, ztąd pochodzących, Uznaliśmy za dobrą, zgodnie z opinią Rady Państwa, postanowić, co następuje:

1) Wszystkie przypadki, w których może zayść potrzeba, obrócić prywatny nieruchomy majątek na użytek Państwa lub publiczny, jakoto: dla otworzenia i urządzenia wodnych i lądowych komunikacyi, dla wzniesienia nieodbitcie potrzebnych skarbowych i publicznych budowli i tym podobnych potrzeba, odtąd nadal mają być oznaczane nie inaczej, jak Imiennymi ukazami.

2re) Pierwszą czynnością Zwierzchności, wedle tego ukazu, będzie weyść w związki z właścicielem majątku o ostatniy cenie jego, według pla-

now i opisow, a potém porównawszy tę cenę z wartością majątku, przedstawić o tém z opinią swoją na NASZĄ uwagę porządkiem, do tego ustanowionym.

3) Przy porównywaniu ceny proszoney z wartością majątku, trzymać się ogólnych prawideł o ocenianiu majątkow, w artykułach 100 — 107 ustawy z 1832 r. dnia 25 czerwca opisanych.

4) Jeżeli, po rozpatrzeniu tego porównania, proszona cena znaleziona będzie wartości majątku odpowiedną, wtenczas rozwiązuje się nabycie majątku, i na to nabycie czyni się prawo kupne porządkiem, do tego ustanowionym, lecz bez pobierania poszlin i na prostym herbowym papierze. Pieniądze, należące wedle tego prawa kupnego, wydają się natychmiast przy zawarciu jego z tych summ, które na prowadzenie robot lub projektowane użycie były do rozporządzenia Zwierzchności naznaczone.

5) Przeciwnie, jeżeli proszona cena znaleziona będzie nieodpowiedną, wtenczas czyni się ocena majątku.

6) Ocena odbywa się:

a) *W miastach* za pośrednictwem mieyskich taksatorów przez Komisyją, złożoną z Głowy miasta, jeżeli majątek należy do osoby ze stanu handlowego lub mieszczan, lub do różnocyńca, z Powiatowego Marszałka, jeżeli majątek należy do szlacheica i z Gubernialnego Architekta. Komisyje składają się pod prezydencją: w stolicach, Wojennych Jenerał Gubernatorów, w miastach Gubernialnych, Cywilnych Gubernatorów, w miastach powiatowych, Polimeystrów lub Horodniczych. Tam, gdzie nie ma Architektów, miejsce jego zastępuje Gubernialny lub powiatowy Jeometr; gdzie nie ma Rady mieyskiej, tam miejsce Głowy zastępuje starszy z członków Ratusza; gdzie nie ma powiatowego Marszałka, miejsce jego zastępuje Sędzia powiatowy.

b) *W powiatach* ocena odbywa się za pośrednictwem najbliższych właścicieli podobnych majątkow, przez Komisyją, złożoną z jednego członka powiatowego i z członka Ziemskiego Sądu, pod prezydencją Marszałka powiatowego, a gdzie go nie ma, pod przewodnictwem Sędziego powiatowego.

7) Ocena odbywa się postępując wedle prawideł, w artykułach 100 — 107 ustawy o ocenie, z 1832 roku dnia 25 ustanowionych.

8) Ocena odbywa się zawsze w obecności właściciela majątku, jego plenipotenta lub rządcy, i po jey ukończeniu, tuż ona im się objawia.

9) Oprócz ustnych objaśnień przy samém odbywaniu oceny, zostawia się właścicielowi majątku, jego plenipotentowi lub rządcy, przedstawić na piśmie swoje nad nią uwagi. Daje się na to 8 dni czasu po objawieniu.

10) Komisyja, rozpatrzywszy uwagi, jeżeli znajdzie je zasługującemi na uwagę, może przystąpić do nowego ocenienia; lecz uczyniwszy i objawiwszy takowe, nie przyjmie więcej żadnych uwag, i przedstawia cały process czynności przez Zwierzchność na dalsze rozpatrzenie; przytém dotychczasowy i weszły do niej uwagi, nie zaniecha objaśnić przyczyn, dla których, czyli mając wzgląd na nie przystąpiła do nowego ocenienia, lub nie uznawszy ich zasługującemi na uwagę, zatwierdziła pierwszą swoją ocenę.

11) Po dopełnieniu oceny sprawa postępuje porządkiem do tego Ministeryum, lub Głównego Zarządu, od którego była naznaczoną. Przy czem, jeżeli odbywana była w powiecie lub

mieście powiatowem, dołącza się też opinia Cywilnego Gubernatora.

12) Po rozważeniu sprawy w Radzie Ministrów lub Głównego Zarządu, postępuje ona z opinią Zwierzchności na uwagę Rady Państwa wedle 29 artykułu takowego urzędzenia, a potem wchodzi na ostateczne Nasze zatwierdzenie, porządkiem do tego ustanowionym.

13) Gdy nastąpi ostateczne rozwiązanie, wtenczas z summ, przeznaczonych na roboty lub budowlę, wydają się niezwłocznie właścicielowi, nie tylko pieniądze naznaczone mu za majątek po rozważeniu ocenki, lecz nadto jeszcze piąta część onych w nagrodę szkód; sam zaś majątek postępuje w zawiadywanie tej Zwierzchności, na przedstawienie której został on nabyty.

14) Jeżeli majątek przez odpowiedzialność skarbowi lub prywatnym osobom, lub też przez zastawę, znajduje się pod zaprzeczeniem, tedy pieniądze odsyłają się do Rządów Gubernialnych dla należytego, komu należy, wedle prawa zaspokojeni. (z Gaz. Senackiej.)

Białystok.

W dniach 26, 27 i 28 miesiąca czerwca r. b., odbywały się publiczne popisy uczniów Szkoły Powiatowej Białostockiej i Gymnazyalnych, w dniach zaś 29 i 30, J.W. Kurator Okręgu Naukowego Białoruskiego, Rzeczywisty Radzca Stanu i Kawaler Kartaszewski, raczył sam doświadczać uczniów tak Gymnazyalnych, jako też i Szkoły Powiatowej, z postępku ich w naukach. Nakoniec dnia 1 lipca przedłużały się publiczne popisy w obliczu J.W. Gubernatora i Vice-Gubernatora Obwodu Białostockiego, i licznie zgromadzonej publiczności. Poczem J.W. Gubernator Radzca Rzeczywisty Stanu i Kawaler Arszeniewski, zaszczycił uczniów dystyngujących się obyczajnością i postępkem w naukach, rozdaniem listów pochwalnych i nagrod. Po przemowie zaś Dyrektora zakładów naukowych w Obwodzie Białostockim, z powodu rozdawania listów pochwalnych, nagrod i ukończenia roku szkolnego, taż młodzież i nauczyciele zebrawali się do Świątyni Pańskiej, dla odśpiewania Hymnu Ambrożyńskiego i zanieśienia modłów do Namyższego Pana o długie lata NAYJAŚNIEJSZEGO CESARZA NIKOŁAJA IGO I NAYJAŚNIEJSZEJ JEGO FAMILII.

Spis celujących Uczniów w 1833 roku.

w *Klassie 1szej Powiatowej.*

1. Daniszewski Kazimierz, 2. Dworańczyk Jan, 3. Grunwald Otton, 4. Gartkiewicz Alexander, 5. Herman Jan, 6. Imszennik Józef 1, 7. Imszennik Józef 2, 8. Moszyński Wincenty, 9. Ruffatowski Józef, 10. Szelachowski Wincenty, 11. Szmurło Adam, 12. Tołwiński Ignacy, 13. Wysoccki Paweł, 14. Zalewski Piotr, 15. Zalewski Paweł, 16. Zieliński Andrzej.

w *Klassie 2giej Powiatowej.*

1. Muszyński Jan, 2. Muszyński Justyn, 3. Sołociukiewicz Platon, 4. Waszkiewicz Józef, 5. Wierzbicki Kazimierz, 6. Zaleman Karol.

w *Klassie 3ciej Powiatowej.*

1. Bielawski Józef, 2. Birfreynd Adolf, 3. Hereminowicz Michał, 4. Milewski Paweł, 5. Richter Alexander, 6. Sulatycki Jan, 7. Szumowicz Wandalin, 8. Zalewski Alexander, 9. Zesal Alexander, w *Klassie 1szej Gymnazyalnej.*

1. Arcimowicz Wiktor, 2. Bryndza Władystaw, 3. Charsewicz Konstanty, 4. Cybuliński Józef, 5. Kryński Józef, 6. Krzyżanowski Otton, 7. Kraskowski Karol, 8. Kosiński Stanisław, 9. Latkowski Jan, 10. Malo Ignacy, 11. Ostromecki Adolf, 12. Ostrzyniec Józef, 13. Pławiński Wiktor, 14. Szeżyński Konstanty, 15. Wilozewski Alexander, 16. Wiemiorowski Adolf, 17. Zdradowski Franciszek.

w *Klassie 2giej Gymnazyalnej.*

1. Dobrzański Mikołaj, 2. Kruszewski Adam, 3. Obniski Dominik, 4. Obuchowicz Franciszek, 5. Petersdorf Alexander, 6. Pajewski Kalixt, 7. Sułtanow Michał, 8. Wysiekierski Teofil, 9. Wilczewski Franciszek.

w *Klassie 3ciej Gymnazyalnej.*

1. Adamowski Antoni, 2. Adamowski Józef, 3. Goławski Michał, 4. Hałaszewicz Andrzej, 5. Jankowski Alexander, 6. Krzczkowski Ignacy, 7. Kosiński Karol, 8. Lachowicz Alexander, 9. Łowicki Maciej, 10. Proszyński Stanisław, 11. Pilecki Zenon, 12. Sokołowski Wawrzyniec, 13. Węgierski Czesław.

w *Klassie 4tej Gymnazyalnej.*

1. Górski Michał.

Nagrody w Listach Pochwalnych.

w *Klassie 1szej Pttowej.*

1. Grunwald Otton, 2. Gartkiewicz Alexander, 3. Imszennik Józef 2, 4. Tołwiński Ignacy, 5. Zalewski Paweł, 6. Zalewski Piotr.

w *Klassie 2giej Powiatowej.*

1. Zaleman Karol.

w *Klassie 3ciej Pttowej.*

1. Birfreynd Adolf, 2. Szumowicz Wandalin, 3. Zaleski Alexander.

w *Gymnazjum*

w *Klassie 1szej Gymnazyalnej.*

1. Charsewicz Konstanty, 2. Krzyżanowski Otton, 3. Kraskowski Karol, 4. Kryński Józef.

w *Klassie 2giej Gymnazyalnej.*

1. Wilczewski Franciszek.

w *Klassie 3ciej Gymnazyalnej.*

1. Goławski Michał, 2. Jankowski Alexander, 3. Proszyński Stanisław.

w *Klassie 4tej.*

1. Górski Michał.

Nagrody w Xiążkach.

w *Klassie 1szej Powiatowej.*

1. Daniszewski Kazimierz, 2. Herman Jan, 3. Muszyński Wincenty, 4. Ruffatowski Józef, 5. Zieliński Andrzej.

w *Klassie 2giej.*

1. Muszyński Jan, 2. Waszkiewicz Józef.

w *Klassie 3ciej.*

1. Milewski Paweł, 2. Rychter Alexander, 3. Sulatycki Jan, 4. Zesal Alexander.

w *Gymnazjum.*

w *Klassie 1szej.*

1. Cybuliński Roman, 2. Latkowski Jan, 3. Ostromecki Adolf, 4. Pławiński Wiktor.

w *Klassie 2giej.*

1. Kruszewski Adam.

w *Klassie 3ciej Gymnazyalnej.*

1. Adamowski Antoni, 2. Łowicki Maciej.

Nagrody w Medalach Srebrnych. w *Klassie 2giej Powiatowej.*

1. Wierzbicki Kazimierz.

w *Klassie 3ciej.*

1. Bielawski Józef.

Nagrody w Srebrnych Medalach

w *Gymnazjum.*

w *Klassie 1szej.*

1. Bryndza Władystaw.

w *Klassie 2giej.*

1. Obniski Dominik, 2. Sułtanow Michał.

w *Klassie 3ciej.*

1. Węgierski Czesław.

Medal złoty przyznany został uczniowi Klasy 3ciej Gymnazyalnej Sokołowskiemu Wawrzyniowi. Dyrektor Powstański.

Warszawa d. 12 lipca.

W IMIENIU NAYJAŚNIEJSZEGO

N I K O Ł A J A I.

CESARZA WSZECH ROSSYY, KRÓLA POLSKIEGO, etc. etc. etc.

Rada Administracyjna Królestwa.

Zważając na zachodzące trudności i ztąd wynikłą zwłokę w sporządzeniu dokładney listy majątków, które, jako należące do osób zpod amnestyi wyjętych, uledz mają sekwestrowi lub konfiskacyi, chcąc oraz zapobiedz szkodliwym skutkom, jakieby z powodu nie wniesienia do hipoteki dóbr tego rodzaju ostrzeżenia, wyniknąć mogły, Rada Administracyjna postanowiła i stanowi: Artykuł 1. Majątki wszystkich osób, które od dnia 1 stycznia 1831 r. oddaliwszy się z Królestwa Polskiego, do niego dotąd nie powróciły,

z wyłączeniem jedynie tych osób, które się do krajów Cesarstwa Rosyjskiego udały, mają być natychmiast w sekwestr zajęte.

Art. 2. Do hipoteki dóbr nieruchomości, ma być niezwłocznie w mocy niniejszego postanowienia wniesione ostrzeżenie o wyrzeczonym ze strony Rządu sekwestrze, i nastąpić mogącej, na mocy wyroków Sądowych lub rozkazów Najjaśniejszego PANA, dóbr tychże lub należności hipotecznych konfiskacie.

Art. 3. Osoby, za upoważnieniem prawej Władzy bawiące za granicą, a którymby na mocy niniejszego postanowienia dobra w sekwestr zajęte zostały, winne są, bądź prosto od siebie, lub przez pełnomocników, udawać się z dowodami pobytu ich za granicą usprawiedliwiającemi, do Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, która, o ile żądanie ich za usprawiedliwienie uzna, rozciągnięcie sekwestru i wymazanie z hipoteki protestacyi cofnąć będzie mogła. Kommissye Wojewódzkie obowiązane są także z Urzędu od siebie o majątkach tego rodzaju czynić przedstawienia.

Wykonanie niniejszego postanowienia, które w Dzienniku Praw ogłoszonym być ma, Kommissyom Rządowym, w czym do której należy, a mianowicie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, wskazanie osób nieobecnych i ich majątków, poleca się.

Działo się w Warszawie dnia 6 (18) czerwca 1833 r.

(podpisano) Namiestnik Jego Cesarsko Królewskiego Mości w Królestwie Polskiem, Jenerał - Feldmarszałek, Xiążę Warszawski, Hrabia Paskiewicz Erywański.

Sekretarz Stanu: (podpisano) J. Tymowski.

Dyrektor Główny Prezydujący w Kom. Rząd.

Przych. i Skar. (podpi.) R. Fuhrmann.

Zgodno z Oryginatem:

Sekretarz Stanu: (pod.) J. Tymowski.

Zgodno z Wypisem:

Dyrektor Główny Prezydujący w Kom.

Rząd. Sprawiedliwości Kossecki.

Sekretarz Ilny Młodzianowski.

— Dnia 15 —

JO. Xiążę Warszawski, Feldmarszałek, zaszczycił obecnością swoją w dniu 4 b. m. piękne maszyny do wyrabiania łoż karabinowych, wynalazku P. Filipa de Girard, naczelnego Inżyniera w Górnictwie Królestwa Polskiego, a które wykonał z rozkazu Najjaśniejszego PANA. JO. Xiążę Feldmarszałek, okazał zadowolenie z wykonania tychże maszyn, jako też z doskonałości wyrobów. Inny przedmiot, nader ważny, zwrócił później na siebie uwagę JO. Xięcia, są to maszyny od czesania i przędzenia lnu, których pierwszym wynalazcą w Europie jest P. Girard, wydoskonalił on je w Warszawie, i są przeznaczone do wielkiej fabryki w dobrach Gucin. JO. Xiążę, którego mocno obchodziło to wszystko, co tylko się przytożyć może do wzrostu przemysłu, zastanawiał się w najdrobniejszych szczegółach nad sposobami, jakimi się odbywa praca w tych maszynach, które przyymują najprzód len surowy, taki, jaki ziemianie przywożą na targi, potem go wyczesują z wielką doskonałością, a po pewnym szeregu przygotowań dowcipnie urządzonych, przerabiają go na nitki rozmaitego gatunku. JO. Xiążę oglądał potem narzędzie optyczne achromatyczne, to jest, niszczące kolory światła złamanego, również wynalazku P. Girard, w narzędziu temflintglas zastąpiony jest w soczewce przedmiotowej przez pewny płyn, który sprawia tenże sam skutek, a czyni budowę tego narzędzia łatwiejszą i daleko więcej oszczędną. JO. Xiążę zabawiwszy blisko 2 godzin w tej pracowni, oświadczył raczył swoje zadowolenie Panu Girard w wyrazach nayschlebniejszych. (Gaz. War.)

A U S T R Y A.

Wiedeń d. 27 czerwca.

Dziś Jego Wysokość Arcy-Xiążę Palatyn przybył tu z rodziną swą z Węgier, i udał się natychmiast do J. C. Mości w Baden.

W tych czasach odkryto znowu wielu emis-

saryuszów propagandy paryskiej w krajach Austriackich, i wytransportowano ich za granicę. (z Gaz. War.)

P R U S S Y.

Berlin dnia 16 czerwca.

Stosownie do prawa, zawartego w ostatnim numerze zbioru praw pod Nrem 140, mają od dnia ogłoszenia onego, t. j. od dnia 13 maja r. b. w miastach prowincyi Poznańskiej, wszystkie wyłączone upoważnienia do rzemiosła, cechów i korporacyi, albo pojedynczych osób, dotąd istniejące, ustać, tak dalece, że względem upoważnienia do trudnienia się professyą, nadal pretensyji robić nie można, a skutkiem prawa zabraniającego. (Gaz. War.)

N I E M C Y.

Monachium d. 27 czerwca.

Spowodowane przez Rząd nasz cofnięcie, wydane przez tutejszego Arcybiskupa listu Pastorskiego, zwraca tu wszystkich uwagę. Arcybiskup przywłaszczył sobie w nim tytuł: z Bożey łaski, na co Rząd nasz obojętnie spoglądać nie mógł.

Uwiedomienie na czarnej tablicy, jak donoszą pisma Frankfortskie z Tubingi pod dniem 15 czerwca, oznajmia, że żaden uczeń po godzinie 10 wieczorem, bez nagłej potrzeby, nie powinien się znajdować na ulicy; wszyscy, chociażby się tylko w małej liczbie zbrali, będą aresztowani. Wczoraj wydano rozkaz, aby salę do nauki fechtowania, zamieniono na koszarę, i zaraz wieczorem zajęło ją wojsko. Żaden uczeń nie może się zbliżyć na sześć kroków do żołnierza na straży, i ten jest upoważniony w razie potrzeby dać ognia; kto się żołnierzowi na straży lub patrolowi opiera, chociażby te miały niesłuszność, będzie natychmiast aresztowany, wszelako w tym przypadku zapewnione jest zadosyćuczynienie.

W Getyndze zostali w dniu 14 i 15 czerwca tymczasem wszystkie związki uniwersyteckie za zerwane ogłoszone, a to w skutek oświadczenia, które sobie uczniowie różnych narodów nawzajem uczynili. Śledztwa sądu uniwersyteckiego wciąż trwają.

Według późniejszych wiadomości z Sztuttgardu, należy sprostować, podanie umieszczone w gazecie naszej, wyjęte z Gazety Powszechnej, o odkryciu spisku w Królewsko-Würtembergkiem wojsku: że tylko jeden porucznik i kilku podoficerów, jako współwinnych, i o tém wiedzących, zostało uwięzionych. (Gaz. War.)

RZECZY NIDERLANDZKIE.

Haga dnia 5 lipca.

Dzisiejszy dziennik Staats-Courant, donosi urzędowo o mianowaniu Ministra spraw zagranicznych, Barona Verstolk van Soelen i Pana Dedel, naszymi pełnomocnikami do układania się w Londynie z pełnomocnikami pięciu Mocarstw, względem ostatecznego traktatu rozłączenia Belgii od Hollandyi. (Gaz. War.)

T U R C Y A.

Konstantynopol dnia 10 czerwca.

Porta otrzymała wiadomości z Albanii, donoszące o wkroczeniu nieregularnych wojsk Greckich do Państwa Tureckiego; w skutku czego przedsięwzięto zaraz zaradcze środki.

Belgrad d. 20 czerwca.

Listy z Bitoglii donoszą, że mieszkańcy Tesalii Tureckiej, od niejakiego czasu bardzo są ciemiężeni przez bandy rozbojników. Kilkasetne hordy, dobrze uzbrojone, dopuszczają się w tamtych okolicach wszelkich gwałtów, rabunków i podpalania, przeciw pojedynczym podróżnym, jak i całym miastom i wsiom; tak, że własność tam mieszkających, a nawet życie ich jest w niebezpieczeństwie, i gościeńce są bardzo niebezpieczne. Jest wszelki powód do mniemania, że Palikarzy, którzy z Grecyi uciekli, sprawiają te o-

(*)

kropności, a że wszyscy razem mają liczyć do kilku tysięcy, przeto z powodu zupełnego braku wojska, nic nie można jeszcze było uczynić, dla ich wygnania; jednak trzech sąsiedzkich Paszów miało zostać wezwanych od Porty, i mają już gromadzić wszystkich zdolnych do broni żołnierzy, dla wygnania znowu rozbojników. Jeżeli im się to uda, wtedy widoczną jest, że nim poddadzą się Turkom, usiłować jeszcze będą powrócić do Grecyi. Ze strony więc Rządu Greckiego, wymagana jest wszelka ostrożność, dla rozbrojenia tych rabusiów, za ukazaniem się ich na granicy, i dla zapobieżenia przez to mogącym nastąpić niepokojom, które tak znaczna liczba uzbrojonych dzikich ludzi, mogłaby sprawić w kraju, nie dość jeszcze wzmocnionym i nieposiadającym jeszcze potrzebnej liczby wojska.

Niektóre listy handlowe Greckie, przez Bukarest przybyte z Konstantynopola, donoszą o biegających tam pogłoskach, jakoby można się spodziewać, rozpoczęcia nowych układów względem obzerniejszych jeszcze granic krajów Greckich. Listy te donoszą także, obliściem ukończeniu odwrótu Ibrahima. (Gaz. War.)

ANGLIA.

London dnia 28 czerwca.

W Courrier czytamy: „Nakoniec uczyniono zadosyć długo podawanym sprawiedliwym narzekaniem, i zamysłają zezwolić na reformę, przez różne ministerya tak długo odmawianą. Zwyczaj kary cielesnej, ma być zupełnie zniesiony w wojsku, i tylko w nadzwyczajnych przypadkach używany. Panu Ellice winniśmy to zniesienie. Szczegóły tego środka nie zostały jeszcze parlamentowi przełożone, ale ze znanego charakteru Pana Ellice wnosić można, że propozycja jego, zdziałała zupełne zniesienie kary cielesnej.”

Postanowiono nakoniec, aby podano Królowi i Parlamentowi petycję, przedstawiającą smutny stan rafinerii cukru, i konieczność zniesienia ceł Brezylijskiego i innego cukru. Mianowano także Deputacją do Lorda Althorp.

— Dnia 2 lipca —

Globe donosi: „Dowiadujemy się, że minister wojny Karola X, Marszałek Bourmont, przybył z swym adjutantem i sztabem do Londynu, z kądz zamięła udać się do Lisbony, dla objęcia naczelnego dowództwa nad armią Don Miguela. Marszałek ma przybywać z Hollandyi, a od przybycia swego, miał liczne konferencye z innym Marszałkiem, który, tak we względzie wojskowym, jak politycznym, jest z Portugalią w ścisłych związkach.”

Poczta z Malty przywiozła nam listy z tamtąd do dnia 8 czerwca, donoszące, że w parlamencie wysp Jońskich wydano rozporządzenie, przez które monopol, który dotąd istniał w handlu Koryntu, został zniesiony. P. Pulteney Malcolm przybył tam dnia 8 czerwca na okręcie Britanica. Fregata Madagascar została do Napoli wysłana. Stojąca tam na kotwicy eskadra, składająca się z okrętów: S. Vincent, Malabar, Barham, Alfred, Rainbow, Champion i Rover, czekała na przybycie Admirala Malcolm. Hampshire Telegraph pisze w tej mierze: „Zamiarem Rządu Angielskiego było, aby eskadra popłynęła do Alexandryi, dla zmuszenia Paszy Egiptu do uległości względem Turcyi; gdy jednak teraz pokój został zawarty, sądzą więc, że flotta uda się do Tenedos.” (Gaz. War.)

Okręt Belvedero, który nabiera zapasów żywności w Spithead, krążył czas długi w bliskości Tripoli, gdzie dwa stronnictwa o przewagę prowadzą walkę. Drugi syn starego Baszy, godzący na wyrugowanie ocy i dwóch jego synów, brata jego starszego dzieci: zamknął się

w zamku warownym z trzemaset ludźmi. Dwa synowcowie oblegają go natarczywie od strony lądu, a jeżeli od morza użyją kilku szalup kanonierskich, garnizon do poddania się głodem przymuszony zostanie.

— Według doniesienia z Mexiku, dwaj ostatni meksykańscy ministrowie, sekretarz stanu Alaman, i minister wojny Facio, prosili o paszporta za granicę; których gdy im odmówiono, potajemnie wyjechali. Przypisują tę ucieczkę, zaniarowi kongressu, który za morderstwo jenerala Guerrero, ostatnich ministrów odpowiedzialnymi chciał uczynić. Został wyprawiony cyrkularz do komendantów, po wszystkich portach, ażeby imać tych dwóch zbiegów. (Jour. de St. Ptb.)

FRANCJA.

Paryż dnia 28 czerwca.

Zdaje się, że Ministerjum ma się za tak bezpieczne, że mniema, iż wkrótce samo będzie mogło używać wakacyi. Każdy Minister, jak słychać, weźmie na miesiąc urlop, częścią dla uczynienia podróży dyplomatycznej, albo ku przyjemności. Marszałek Soult rozpocznie to, odwiedzając, jak już donieśliśmy, kąpiele Mont d'or. Za powrotem jego, P. Rigny uda się w podróż do portów morskich, a potem Pan Thiers w towarzystwie kilku inżynierów mostowych i szosowych, do Anglii dla rozpoznania kolei żelaznych tego kraju.

Dziś rano przybył nadzwyczajny goniec z Madrytu do poselstwa Hiszpańskiego i Rosyjskiego. Hr. Pozzo di Borgo udał się do Xięcia Broglie, a z tamtąd do Marszałka Soult, który wysłał gońca do Neuilly. Przywiezione wiadomości, które miały wielkie sprawić poruszenie, bardzo są tajone.

Courrier Français utrzymuje, że gabinet Angielski oświadczył, iż nie może wprzódy dać rękoyami za pożyczką Grecką, aż sprawy Wschodnie zupełnie będą załatwione. Tenże Dziennik dodaje jeszcze, że Francya też same podawarunki.

Od miesiąca rozeszła się tu znaczna liczba fałszywych angielskich biletów bankowych między handlującymi. Policya otrzymała polecenie, uwiadomienia o tém wexlarzów. Wczoraj pewien młody człowiek przyszedł do Palais-Royal dla zmienienia dwóch banknotów; wexlarz uznawszy je za fałszywe, posłał zaraz do Kommissarza policyi, który natychmiast rozkazał młodego tego człowieka ująć. Przy przetrząsaniu jego pomieszkania, znaleziono za 320,000 fr. fałszywych angielskich biletów bankowych. Wytoczono przeciw niemu, i przeciw ocyu jego (u którego mieszka) w sądzie proces.

Roboty około fortyfikacyi Paryża, zostały teraz zaniechane, lecz mają, jak słychać, po uroczystościach lipcowych, być znowu rozpoczętymi. Powodem tej zwłoki jest, że obawiają się niespokojności podczas rewii gwardyi narodowej.

— Dnia 30 —

Według gazety Temps, Rząd miał wielką liczbę, agentów swoich wyprawić w Departament południowy, dla mienia na oku Włochów, którzy się tam schronili. Rzeczeni agenci powrócili do Paryża, i poprzywozili wiadomości szczegółowe, o związkach tych wychodźców z tajemnymi towarzystwami włoskimi, tudzież o ich zamysłach i planach; a nawet mają spisy członków tych towarzystw.

— P. Herrea, Minister pełnomocny przyśrodkowej Rzeczypospolitej Amerykańskiej, po zawarciu traktatu handlowego, bardzo dogodnego dla Francyi, powraca do swojej oyczyzny. Powiadają, że ten Minister przy pożegnaniu się z Królem miał oświadczyć, iż za przybyciem swo-

	Czas Obserwacyi.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	Wiatr.	Stan powietrza.
Obserwacye meteorologiczne.	d. 10 o 3 wieczor.	27 cal. 7.2 lin.	+ 19½ stopni.	Polud.-zach.	Chmury.
	d. 11 — — —	27 — 7.7 —	+ 18½ — —	Póln.-zach.	pochmurno.
	d. 12 o godz. 3½ rano.	27 — 7.8 —	+ 12½ — —	Poludniowy.	Pogoda.

DODATEK

DODATEK PIERWSZY DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 81.

W ilno dnia 12 Lipca r. z. 1853 roku.

im do Ameryki, zajmie się środkami, przywie-
dzenia do skutku projektu połączenia dwóch o-
ceanów przez jezioro Nikaragua i rzekę San Juan,
korzystniejszym nierównie od idącego w pro-
stej linii kanału przez między-morze Panama.
Pan Herrea zamierza sobie także, zaprowadzić
nowy systemat kolonizacji, który wychodźcom eu-
ropejskim mnoży pożytki i wszelki rodzaj bez-
pieczeństwa zapewni.

— Pewny dziennik donosi, że Marszałek Bour-
mont, mianowany naczelnym wodzem wojsk Don
Miguela, przybył do Londynu d. 23, wieczorem.
Nazajutrz miał odpłynąć do Lizbony w towarzy-
stwie Kommodora Elliota, który ma objąć głów-
ne dowództwo nad flotą Portugalską. Ci dwaj Je-
nerałowie zabierają z sobą wielką liczbę wybo-
rowych inżynierów, oficerów od artylerji, służ-
by morskiej, tudzież znakomitą liczbę matków.
Chwila ich przybycia do Portugalii, będzie, jak
powiadają epoką, powszechnego szturmowania
Oporto, z lądu i morza. (*Jour. de St. Peter.*)

— Dnia 1 lipca —

Tribune donosi: „Przed kilku dniami, je-
den z Parów, gorliwy rojalista, na pożegnaniu u
Króla, wyraził się, że chce udać się do *Han*,
dla odwiedzenia swego ziomka *Peyronetta*, do-
dając: „Winien mu jestem ten dowód przyjaźni,
nie dla tego, żeby jego postępowanie, względem
mnie, w ostatnich latach restauracji, było wiel-
kich pochwał godne, ale dla tego, że jest mo-
im starym kolegą. Król przerwał mu tu, czy-
niąc uwagę: „Nie mogę jeszcze wszystkich uwol-
nić, ale zajmuję się tem, i mam nadzieję, że to
wkrótce nastąpi; możesz im to W Pan tymcza-
sem oświadczyć.“

— Dnia 2 —

Rząd miał wczoraj w wieczór otrzymać wia-
domości ze Włoch, które brzmią bardzo pomy-
ślnie dla spokojności tego kraju. Według listów
z *Palermu* z dnia 19 z m., czyniono tam przy-
gotowania do przyjęcia Xiężny *Berry*, którey się
wkrótce spodziewano.

Zdaje się, że przez ciąg niebytności Króla,
Xiężę *Orleanu* dyrygować będzie gabinetem. Wczo-
ray po południu przyjmował tenże Ministrów:
wojny i spraw wewnętrznych, a dziś znowu Mi-
nistra wojny i Ministra oświecenia publicznego.

Nakoniec *Journal de Paris* z pewnością
oświadcza, że roboty fortyfikacyjne około *Pary-
ża* zostały zawieszono.

Nadzwyczajnie zadziwia, że nie ma jeszcze
żadnych wiadomości o podróży Xiężny *Berry*,
chociaż już od 22 dni wypłynęła.

— Dnia 3 —

Policja w tych dniach, z powodu pogłoski,
jakoby *Józef Bonaparte* znajdował się potajemnie
w *Paryżu*, przeszukiwała kilka domów.

Werbowanie dla *Don Pedra* gorliwie się
odbywa: niedawno kilku wychodźców i Włochów
miało postanowić walczyć za sprawę konstytucyj-
ną Portugalii. Słychać także, że Admirał *Ri-
gny* chce trzymać w gotowości w różnych por-
tach Francji okręty wojenne, w razie gdyby Fran-
cja postanowiła wmięszać się do Portugalii.

Kupcy tutejsi bardzo się na to użalają, że
Rząd nie ogłosił czasu wystawienia posągu *Napoleona*,
gdyż sądzą, że w tym razie przybyłoby
do *Paryża* wielu cudzoziemców, osobliwie An-
glików, dla przypatrzenia się wystawieniu, cze-
go nie można się spodziewać, jeżeli dzień nie jest
na to oznaczony.

Po udaniu się wojsk do obozów ćwiczenia,
wyżsi oficerowie pobierać będą dodatek miesię-
czny 60 fr. Kapitanowie 40, a Porucznicy 30 fr.,
podoficerowie i żołnierze dostaną po 8 centy-
mów na dzień więcej.

Marszałek *Soult* przedsięwziął w *St. Ouen*
z 2ma kompaniami wołtyżerów i karabinierów,
kilkomiesięczne ćwiczenie, z bronią perkusyjną
różnego kalibru. Sprawozdanie uczynione o tej

rzeczy przez Ministra, jest pomyślnie, dla zaprowa-
dzenia tego nowego systemu w armii; a teraz blisko
2,000 karabinów zamkami perkusyjnymi opatrzone
dla uczynienia wielkiego doświadczenia.

List z *Ankony* z dnia 23 czerwca donosi:
„Wiadomości o okropnym wypadku potwierdza-
ją się; jest on niestety daleko okropniejszy, niż
go wprzód opisywano. Xiądz Grecki i Konsul
Angielski zostali jako zakładnicy w góry zawie-
zieni, a nikt nie wie, jaki los ich czeka. Banda
ta, miała podobnież ratunki popełnić, i w innych
miejskach niedaleko *Aty*. Szczególnież źle się
obchodzono z Kommissarzami, mającemi nowe
ustanowić granice. W chwili, w której Rząd Gre-
cki został o tem uwiadomiony, wysłał zaraz od-
działy wojsk Greckich i Bawarskich, dla osad-
zenia granic. (*Gaz. War.*)

G R E C Y A.

Gazety Włoskie donoszą z *Ankony* z dnia
19 czerwca: „Przybyły onegdaj z *Korfu* Joński
okręt handlowy, przywiózł listy z wiadomością,
że miasto *Arta*, w Epirze, było miejscem krwa-
wych scen. W nocy z d. 25 maja, banda około 1000
zbrojnych, przybywszy z sąsiedzkich gór i za-
wszy w głębokim śnie pogrążonych mieszkańców,
popełniała rabunki i morderstwa. Wielu naybo-
gatszych i nayznakomitzych obywateli, musiało
wielkiemi summami okupić swe życie, a niektórzy,
nie mogący płacić, zostali zabici, albo jako zakła-
dnicy wzięci. Wiele domów stało się pastwą pło-
mieni. Władze i mała załoga, schroniły się do
warowni. Przez trzy dni trwały te okropności,
poczem banda rabusiów, która miała się składać
z Tureckich i Greckich żołnierzy z nieregularnego
korpusu, uciekła w góry.“ (*Gaz. War.*)

H I S Z P A N I A.

Madryt dnia 20 czerwca.

Zdaje się, że Król odbywa jeszcze z swym
bratem, *Don Carlosem*, tajną korespondencją, i
że listy zaraz po ich odczytaniu są palone, tak,
że ani Królowa, ani Minister *Zea*, nie jest uwia-
damiany o ich treści. Słychać także, że *P. A. jona*,
który chociaż należy do stronnictwa Apostolskiego,
jednak mianu jest za męża oświeconego i sta-
tego charakteru, otrzyma prezesostwo w nowym
gabiniecie. W tym razie *P. Zea* przeznaczony bę-
dzie do Poselstwa w *Paryżu*. *P. Cauja Argu-
elles*, były Minister pod Korteżami, pracuje teraz
w Ministerstwie skarbu, tak, jak wprzód *P. Bur-
gos*. Wiadomo, że tenże jest przeciwnikiem wszel-
kich pożyczek zagranicznych, i że system jego za-
wsze skłaniał się do rozszerzenia wewnętrznego
kredytu. Jak bardzo *P. Zea* jest teraz opuszczony,
dowodzi, że nie mógł jeszcze znaleźć Mini-
stra marynarki, któryby był, podług jego systemu
zarządu, zdalny do objęcia tego Ministerstwa. Pan
Arno, sekretarz przy poselstwie w *Paryżu*, któ-
ry niedawno przybył tu w towarzystwie rodziny
P. Ofalia, nie powróci już na swą posadę. Za to
P. Erro, pierwszy szef bióra w Ministerstwie
spraw zagranicznych, wyjedzie zaraz z missją
za granicę, w charakterze Ministra. Słychać, że
na przyszłość pierwszym sekretarzem przy posel-
stwie w *Paryżu*, ma być Pan *Aillon*, młody ale
zasłużony człowiek, który dotąd pracował przy
poselstwie w *Berlinie*. (*Gaz. War.*)

O G Ł O S Z E N I A.

1. Od Wileńskiej Skarbowey Izby ogła-
sza się, iż znajdujące się w skonfiskowanym
majątku Strawiennikach, w Trockim Powiecie,
fabryki tkania i bielienia płócien, oddają się w
arendę, jak się komu podobać będzie, obie lub
sama tkalnia; iż dla odbycia publicznych tar-
gow, przeznaczony termin 18 i 22 dnia msc
wczesnia teraźniejszego roku, dalsze zaś kon-

dyeje i rachunki, o działaniu fabryk, będą objawione przy targach, i pokazany będzie życzącym cały rachunek ich działania, przy czém też można się będzie umówić, i co do innych punktów potrzebnych dla ulgi producenta, które nierozdzielne będą od wygod Skarbu; zaczęć życzący wziąć one w arendowną dzierżawę, zechcą przybyć do tej Izby na przeznaczony termin; przy tém przyłącza się wiadomość potrzebnych wydatków, tak jednorazowych, jak i corocznych w fabryce tkania płócien. Druga zaś fabryka bielienia, przysposabia się do działania; i tym czasem za dwa tygodnie od wydrukowania tego ogłoszenia, zaczęć się bielienie płótna pod dozorem Skarbowey Administracyi nad majątkiem Strawiennikami, Lipca 8 dnia 1855 roku.

Sowietnik Jan Pestow.

Naczelnik Stołu Korzun.

Wiadomość dla ogłoszenia w Gazetach.
Na fabryce Strawiennickiej za byłego właściciela używano:

Warstatow do tkania lnianych wyrobow 28.

— — — — bawełnianych . . . 18.

W ogóle . . . 46.

Niezupełnie przyrządzonych warstatow, które się przysposobiły dla jedwabnych wyrobow 13.

Dla lnianych i bawełnianych 54.

W ogóle 67.

Materyałow zostało na tej fabryce na 500 arszynow płótna.

Zabudowania fabryczne.

Płócienny i perkalowy zakład, czyli dóm fabryczny, murowany dwupiętrowy, długości 38 arszynow, szerokości 15 arszynow, dobry i trwały.

Za byłego właściciela Ogińskiego znajdowało się w działaniu 46 warstatow, na których nici i przędza pod czas byłego buntu zostały popsute.

Opisujący te fabryki Urzędnicy tej Izby podawali dla przywiedzenia do działania tych 46 warstatow, na jednorazowe reperacye i opatrzenia, jak następuje:

Na berda zagraniczne 25 . . . 250 r.

— — — — domowe 25 28 r. 75 k.

Na 40 czołenkow z okuciem 28 r.

Na 61 sztuk nożyce 15 r. 25 k.

Na 25 par szcotek 18 r. 75 k.

Na reparacyą pobitych szyb 17 r.

Na kupienie koni 30 r.

W ogóle 307 r. 75 k. sr.

Inne rekwizyta dla przywiedzenia do działania 46 warstatow, znajdując się wszystkie w całości.

Urzędnicy podawali, ażeby było przy tej fabryce 65 ludzi, wedle tego, jak się zdarzy potrzeba, mężczyzn i niewiast razem.

W tej liczbie znajduje się obecnie, byłych przy tej fabryce za przeszłego właściciela, obojey płci 35, z którymi można się umówić osobno od arendy zakładu.

Na obudwóch tych fabrykach, we wszystkich artykułach ich działania, wyrabiania i bielienia płótna, tak wyrobionego na jednej z nich, jako i oddawanego przez szczególne osoby do bielienia, za pewną opłatą na drugiej, rozchodów wyliczono przez Urzędników tej Izby po-

dług cen, które były za byłego właściciela: 7,965 rubli 49 kopiejek srebrem. Otrzymywany zaś kapitał z wyrobionego płótna, i za bielienie przez szczególnych ludzi oddawanego płótna 11,886 rubli srebrem, następnie: 3,920 rubli 51 kopiejek srebrem, czystego zysku.

Urzędnicy, którzy opisywali i oglądali te fabryki, podług zdania samych fabrykantów, przydają, że ponieważ fabryki takowe z powodu buntu, utraciły wiele dobrych robotników; a zatem podług zrobionego teraz rachunku, w pierwszym roku ich działania, przy wyliczeniu dochodu, wzięto pod uwagę i małą znajomość fabryczney roboty, przez nowo przyjętych robotników. Ale skoro ludzie wyuczą się, wtenczas, tak wyrabianie płótna, jak i dobroć bielienia jego, udoskonalonemi zostaną, a przeto wyrabiać się i bielić na nich ze stopniowem udoskonaleniem roboczych ludzi, będzie daleko więcej; następnie dochód znacznie się podwyższy.

Przy targach będzie okazane w kondycyach szczegółowe wyrachowanie dochodu i rozchodu w tych dwóch fabrykach.

Sowietnik Jan Pestow.

Naczelnik Stołu Korzun.

1. Od Wileńskiej Skarbowey Izby ogłasza się, iż w skonfiskowanym majątku, w Trockim powiecie Strawiennikach, na znajdujący się fabryce bielienia płótna, działanie zaczęć się za dwa tygodnie od niżej wyrażonego dnia. Zaczęć życzący oddawać swoje płótna do bielienia, zechcą je oddawać Rządzący pomienionego majątku Strawiennik, pod kwitacyą podług miary szerzyny i ze znakiem uczynionym przez samych właścicieli. Cena zaś za wybielenie będzie naznaczona taka, jaka za byłego właściciela Ogińskiego przez maystra bielienia Robertsona, razem z zarządzającym naznaczoną była, miarkując podług gatunku płótna. Lipca 8 dnia 1855 roku. Sowietnik Jan Pestow.

Naczelnik Stołu Korzun. (850)

1. Starostwo Bukińskie w Powiecie Wilekomierski położone, zostające w 50-letniej emfiteutyeczney possessyi, czyniące podług lustracyjnego inwentarza 1798 roku, dochodu rocznego złt. pol. 4,691 i gr. 10; oraz dzierżawa Niemokszty, położona w Powiecie Rosieńskim, zostająca także w 50letniej emfiteutyeczney possessyi, i czyniąca podług teyże lustracyi dochodu rocznego złotych pol. 2,883 i gr. 4, przez Najwyższy JEHO IMPERATORSKIEY MOŚCI Ukaz dnia 6 kwietnia 1828 roku wydany, oddane zostały JW. Piotrowi Boreyszy, Rzecyzwistemu Radcy Stanu i Kawalerowi, w dwunastoletnią possessyą, poczynającą się dla Bukińskiego Starostwa w 1835 roku listopada 21 dnia, z roczną opłatą do Skarbu kwarty 122 rubli sr., a dla dzierżawy Niemokszty 20 kwietnia przyszłego 1834 roku, bez opłaty kwarty. Życzący nabyć jedną lub drugą possessyą, raczą się zgłosić do JW. Boreyszy, mieszkającego w St. Petersburgu, adresu jego: Его Превосходительству Петру Бонифатьевичу Борейше въ С. Петербурге 4-й Адмиралтейской, 3 Кварталь въ домъ Генеральши Саманской подъ N. 165. (865)